

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnine prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristočna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/8. uri popoldne.

Štev. 182.

V Ljubljani, v soboto 9. avgusta 1890.

Letnik XVIII.

Kritičen čas.

Nedavno je pisal neki oficijozni dunajski list: Navzlic nasprotnim trditvam smo še vedno prepričani, da se bode češko-nemška sprava posrečila, akoravno se z mnogih strani dela proti spravi. Možje, ki so se vdeležili dunajskih dogovorov in obravnav v češkem deželnem zboru, trdijo, da je bila za časa dunajskih obravnav sprava večkrat v večji nevarnosti, nego je sedaj. Da ni bilo toliko hrupa, vzrok je ta, ker so bile obravnave strogo tajne, sedaj pa listi vse izvelejo na dan. „Narodni Listy“ in tem sorodni časniki trobijo z vso silo na bojno trobilo, temu zboru so se pridružili tudi staročeški listi, in kjer vse sovraži, tudi „N. Fr. Presse“ ne more ljubiti.

Vendar sprava mora priti. Nemci bodo ostali mož-beseda, ravno tako Staročehi, akoravno so med njimi nekateri, ki bi radi vsled strahu za mandat sedeli na dveh stolih. Večina za spravo je zagotovljena. Mladočehom povemo naravnost: ko bi njihovo število bilo še večje v deželnem zboru in — bi Staročehom odzeli vse sedeže, v onem trenutku, ko bi utegnili zabraniti spravo, katero želi višja volja, v tem trenutku bili bi potlačeni ob steno; to nalogo pa bi prevzel kdo drugi in ne grof Taaffe. Časi niso taki, da bi skrajne stranke odločevale v državnih poslih. Tako oficijozus.

Kdo je pisal ali narekaval te odločne stavke, tega ne moremo presoditi, pač pa posneti, da v višjih in najvišjih krogih za vsako ceno bočejo spravo med Čehi in Nemci.

Dunajski in vnani listi so v zadnjem času zagнали vesel krik, da jim pšenica zopet zori, ker grof Taaffe je zastavil svojo besedo na vse strani, da spravo dožene; ker pa je po mislih židovskih liberalcev sprava že pokopana, mora grof Taaffe narediti prostor nemško-liberalnemu ministerstvu. Tako se tolažijo židovski liberalci.

Na drugi strani pa so mnogi, ki trdijo, da nemško-liberalno ministerstvo je skoraj nemogoče, četudi se razbijejo češko-nemški dogovori. In ti se opirajo na to, da bi se antisemitizem preveč okrepil,

ko bi stopilo na krmilo židovsko-liberalno ministerstvo; dalje bi v sedanjih razmerah tudi Poljaki ne mogli skleniti trajne zveze z židovskimi liberalci. Mogoča pa je, tako sklepajo iz mnogih znamenj, konservativno-liberalna vlada, v kateri bi bili zastopniki zgodovinskega plemstva. Koliko je na tem verjetnega, ne bomo preiskavali.

Resnica je, da je za našo notranjo politiko kritičen čas. Češka sprava po vodi plava, ker vse stranke so zakriville napake. Prva taktična napaka je bila, da niso vsaj enega mladočškega voditelja povabili k dunajskim obravnavam, ker to preziranje je le podkurilo mladočške agitatorje in pomnožilo število te stranke. Staročehi sedaj v odločilnem trenutku nazaj ne smejo, naprej ne vejo. Nemci so razupili spravo kot velikansko pridobitev zá-se, in to je razburilo kri v vsem češkem taboru. In vlada? Prva in velika hiba je bila naredba pravosodnega ministra z dné 3. februvarija o sestavi deželnega nadsodišča v Pragi in o razdelitvi sodniških okrajev. V drugi vrsti pa tudi vladni listi niso pospeševali sprave, ker so s cepci mlatili po Čehih. Tako bode v zadnjem času največ odvisno od vlade, kako se zasučejo stvari. Ugoditi mora v opravičenim zahtevam češkega naroda, kakor je to storila nasproti Nemcem.

In če vendar-le grof Taaffe obrača oči na Chlumecky-Lienbacherja, ali je desnica temu kriva? Gotovo ne, ker ona je bila nasproti vladi oborožena s trojnim oklepom potrpežljivosti. Stranke desnice so jadrle vsaka v svojem čolnu za državno ladijo, ker se jim je zdela smér njena prava. Ako grof Taaffe vrže sidra v morje in ustavo ladijo, razkropili se bodo posamezni čolni desnici, a nikdar ne združili za parnikom, na katerem bi vesljaril baron Chlumetzky. Slovani, nemški katoliki, antisemiti in agrarci bodo strnili vse svoje moči, katerim ne bodo kos židovski liberalci.

Jugoslovanska nesloga.

Stvar je sicer malenkostna in neznatna, imenovanje dveh bolgarskih škofov za Macedonijo namreč, vendar provzročuje toli hrupa in razbur-

jenosti, kakor bi se hotel vsak hip vneti med balkanskimi narodi ljut boj. Grška preti, grški patrijarh v Carjigradu pa protestuje. Srbska proglašá to imenovanje kot nji namerjeni napad in tabor srbskih Macedoncev obrača se s spomenicami in resolucijami na vse strani, da bi še v zadnjem trenutji zaprečil to imenovanje. Kakor je videti, to ni več možno.

Na Turškem je sicer vse možno, dokler ni kaka zadeva gotov dogodjaj, toda brzojavka poroča, da sta se dne 6. t. m. že slavnostno izročila obema škofoma berata ali reskripta o njunem imenovanji. Toda kak čuden obraz zmešnjave in nesloge pred-očuje nam ta boj zoper dva škofa, boj, koji bojuje ne samo nekoliko dežel proti obema, temveč zajedno i na stotine v Macedonijo poslanih agitatorjev. Kaj stoprav nastane, ko bodo važnejše stvari na dnevnem redu: svoboda in samouprava te prelepe dežele, ki se razprostira od Kosovskih višin do Egejskega morja! Ali je v istini neizogibna potreba, da se ti narodi prepirajo medsebojno in bojujejo jeden proti drugemu, doseže li kaj kdo izmed njih?

Kaj je idejal vseh krščanskih narodov na Balkanu? Da se konečno lepe te pokrajine znebó turškega gospodarstva in da se združijo balkanski narodi v balkansko zvezo v obrano svojih koristij, svoje svobode in samostalnosti. Toda vprašanje je, ali je možno osvoboditi Macedonijo, ko tako trdovratno in napeto stojé narodi jeden proti drugemu? Ze veliki, vsem skupni namen sili tu na železno potrebo sloge in sporazumljenja, brez kojega bi ostali ti narodi igrača v tujih rokah. Ali tudi to rešenje spora ni tako težavno, kakor se komu do-zdeva.

Čegava pa je Macedonija? Odločilno je gotovo merilo narodnosti, in gledé na to je po Macedoniji većinoma bolgarska in samo na severu so nekatere pokrajine srbske. Kaj neki je bolj naravno, nego to, da se obe narodnosti sporazumeti in skupno poročete: Vam, Srbi, pripada Kosovo, na koje vas veže i narodno podanstvo in najdražji spomin iz minolosti, nam Bolgarom pa drugo ozemlje doli do morja, kakor je bila označena meja v svetoštepán-

LISTEK.

Slovenska narodna pesem.

(Povodom mariborske pevske slavnosti.)

Mnogo se je govorilo, a še več pisalo o ruskem pevskem zboru Agrenjeva Slavjanskega; in še zdaj se piše o njem, in hvalo mu prepevajo vse novine; saj je pa tudi zbor povsem vreden tolike hvale. Na mojem mestu bi glasbeno izobrazeno „uho“ hvalo popevalo Slavjanskemu in njegovemu nedosežnemu basistu, čegar bajno globoki glas bi se bil lahko primerjal grmenju, in povzdigovalo bi povsem angeljski „aleluja“ v pesmi: „Slava Tebi na višavah“, ter umiralo samega navdušenja pri „pianissimo“ in „movendo“ pesmi „Ej uchnem“; — toda, kakor se pravi: komur hvala, temu hvala, — in g. Slavjanskemu posebej še velikanska hvala, — toda čemu delati tak neumesten veter?

Prisustvoval sem tudi koncertu Slavjanskega v redutni dvorani, ter zamakneno gledal te Ruse in — Rusinje, strmeč prisluščaval čarobnemu petju, — in ménil sem, kakor nekaj Mohamed, da sem Bog vé v katerih nebesih; a vzlic temu odkritosr-

nemu občudovanju in navdušenosti šine mi v glavo to-le razmišljanje:

Kaka krasota, kak užitek; da, v istini slovanski užitek! Ves zbor póje kakor angeljski kori, popeva, in ti poslušáš in prisluščavaš; ves si zamaknen, a v srce te to vendar zbada: Zakaj, čemu neki s tako navdušenostjo, tako pobožno poslušamo ruske narodne pesmi, svoje in krasne naše narodne pesmi pa — pozabljamó, zanemarjamó? Zakaj od blizu in daleč hitimo in vrémo, da izkažemo čislanje svoje in žrtvujemo novce za nekaj, kar nam je sicer sorodno, a vendar nekako tuje, in to, kar je povsem nam priraslo k srcu, pozabljamó tako često?

Spoštujte li in čisla Rus svoje priproste narodne pesmi, učimo se od njega in imejmo v čislih i mi Slovenci svoje narodne pesmi! Tudi pri nas v središču Slovenije, po družih slovenskih mestih in trgih prirejajo se koncerti, besede, da, in često jako lepi, kakoršen je bil n. pr. minoli ponedeljek v naši čitalnici, prirejen od slovenskih abiturijentov; in kolikokrat čuješ li ondi priprosto narodno pesem? Skladbe naših in tujih skladateljev vzbujajo pravo senzacijo, in še pomislimo ne, da imamo sami v naših narodnih pesmih dosti in dosti zlata! In če

se za nameček pridá pri kakem koncertu, — in to se pripeti jako redko, — kaka narodna pesem, zdí se mi, kakor bi prosjaku podaril iz usmiljenja kak borák!

Poskusite to, pevska naša društva; priučite se temeljito nekoliko naših narodnih pesmij; oblecite se poleg tega v prelepo narodno nošo; po marljivem vezbanji bodete istotako „nabrušeno“ zapeli, kakor Slavjanski s svojim zborom, in močneje, ganljiveje začirilo bode in govorilo od srca do srca petje Vaše, pesem naša, ker je to „naše gore list“, cvetka z našega vrta; poslušalec bode pa pri srcu, kakor bi mehka materna roka gladila in božala dete po licih. Ne negujte vsakoršne umeteljne skladbe, popevajte nam pri svojih koncertih skladbe domačih mojstrov, a tudi narodne pesmi.

Tudi pri nas v Slovencih so taki sladki glasovi, kakoršne smo slišali v zboru Slavjanskega; poiščite in izurite jih in zapojte te naše nepopisno lepe narodne pesmi, stekli si bodete s tem slavo, čast, iskreno pohvalo in zasluženó občudovanje.

In če je v rekih skrita globoka, skoro bi rekel, večna resnica, vsakoršni modroslovni zistemi, koji so bili ovrženi in so zopet nastali novi, vendar na

skem miru po rusko-turški vojni. Proti temu sporazumljenju bile bi vse nepoštenne skomine marne in vsa nádeja bi splavala po vodi zlasti onim, ki imajo še najmanj iskati v Macedoniji, to je Grkom.

Toda baš Grki so tu najnevarnejši živelj, s kojim se še bojuje slovansko prebivalstvo. Številno so sicer neznatni odlomek, toda oni so imeli v svoji oblasti šole in cerkve, in česar nikoli Turek ni izvršil, to je iznenarodjenje, v tem so bili Grki pravi mojstri. Stoprav po dolgih, hudih borbah, koje so stale neskončne žrtve, dosegli so leta 1870 Bolgari svojo cerkveno nezavisnost. Ali ta nezavisnost, katera je ohranila njim narodnost, bila je Grkom trn v peti, pred vsem samemu patrijarhu, ki jo je proglasil kot razkolniško.

V tem zmislu je imenovanje obeh škofov pridobitev bolgarskega naroda, a ne bolgarske kneževine. Dve škofiji, — ohridska in škopeljska, — odvezete ste s tem grškemu območju in ste postali slovanski. V istini je tu nedvoumno postopanje Srbije, koja prepričita Bolgarom in se spaja z — Grki. Taka nesloga bila bi neprospešna za bodočnost dežele, temveč bi otvarjala duri tujim vplivom. Nadejamo se, da bode vse to prošlo, in ko se razmere na Bolgarskem zopet ustanove, obveljal bode stari program iz leta 1879: balkanska zveza!

Politični pregled.

V Ljubljani, 9. avgusta.

Notranje dežele.

Vojni minister Bauer bode v kratkem odstopil. Dogodki v delegacijah so ga menda spravili v slabo vojo. On je izvrsten general, toda ne poseben državnik in govornik. Njegov naslednik utegne biti podmaršal baron Fejervary. Tudi več drugih višjih generalov pojde v pokoj.

Lienbacher. Zadnja številka Lienbacherjevega glasila je objavila nekaj poziv, naj bi Nemci v državnem zboru osnovali nemško srednjo stranko, ki bi se pečala le s kulturnimi in gospodarskimi vprašanji. H koncu neslanega članka trdi pisatelj, da dr. Ebenhoch, baron Chorinsky, grof Brandis, kmet Kogl čutijo slovanski, a le Lienbacher ima še nemško srce. Kdo se ne smeje? Lienbacher na stara leta postaja otročji.

Moravska. Seljaki v okolici Prostejova (Prosnitz) ne kupijo ne sukanca ne soli pri židih v mestu. To je pač hvaljevredno, da bi vrle Hanake posnemali tudi pri nas.

Vnanje države.

Rim. Kakor se poroča iz Rima listom, name-rava sv. Oče izdati okrožnico, da naj se bolj razcvita študiranje sv. pisma, da se ugotovi zahtevam sedanje apologetike.

Italija. Italijanska zbornica je zaprta. Nekateri politički krogi menijo, da bode razpuščena; drugi pa pravijo, da utegne prav na tistem premioti. Crispi se pa boji novih volitev pri takih okoliščinah. V tem strahu pa goji nespametno upanje, da utegnejo pozneje vinotrčji, ki sedaj vsled slabega kupčijskega nesporazumenja s Francijo mnogo škode trpé, svoje vino v srednji Evropi bolje prodajati, in da se hode do tedaj sadjereja še jako razvila. — Nezaloženi državni dolg italijanske države znaša 420 milijonov. Pač žalostne finančne razmere.

Francija. Nemški listi pišejo: Potujoči cesar Viljem govori povsodi o miru, Francozi pa mu odgovarjajo: „No, dobro, dajte nam nazaj Alzacijo in

Lotaringijo, razoborožite se, in verovali bomo na mir. Ker pa delate baš nasprotno, govorimo tudi mi o miru in se — oborožujemo.“ Kakor je videti, tlačil bode železni mir še nadalje evropske države. Ko se oborožuje ena evropska država, oborožuje se še druga: nobena noče zaostati za drugo. Ubogi narodi pa zdihujejo v taci razmerah.

Nemčija. Kmalu torej obišče nemški cesar Viljem II. ruskega carja v Peterburgu. Ker se podtika temu obisku od nekaterih stranij politički namen, oglasili so se nekateri nemški časniki ter tolažijo Avstrijo, da utegne ta obisk sicer zboljšati napete razmere med Nemčijo in Rusijo, a nikakor ne tako, da bi pri tem trpela Avstrija. — Pač žalostno bi bilo, da bi naša država, ki nosi težka bremena trodržavne zveze, konečno na cedilu ostala.

Belgija. Društvo belgijskih delavcev je poslalo cesarju Viljemu zahvalno listino za njegovo delovanje v zboljšanje delavskih razmer. Tem povodom se je izrazil nemški cesar proti nekemu belgijskemu škofu tako-le: „Velečastiti gospod! Srečen sem, da imam priložnost, povedati Vam, kako močno me je zadovoljila adresa tukajšnjih delavcev. Pri tej priliki moram omeniti, da se popolnoma strinjam z nazori in načeli sv. Očeta Leona XIII. z ozirom na delavsko vprašanje.“

Anglija. Iz Londona se poroča listom 7. t. m.: Pri vserrajšnjem ministerskem banketu je imel Salisbury govor, v katerem je opomnil, da je sedanjemu evropski položaj vsekako miren. Sporazumenje z Nemčijo je zabranilo preteče prepire mej dvema državama, kateri naj bi vedno prijateljske vezi vezale. Egipt se razcvita in napreduje v finančnem, kakor tudi v drugem oziru; vendar pa ne more še brez Anglije ostati, katero mora zahvaliti za vse svoje preosnove. — „Katoliško“ vprašanje je neki močno razburilo političke kroge. Vlada je poslala Simonsa v Rim, da se pogodi s sv. Očetom zaradi mešanih zakonov na otoku Malti. Sv. Oče je pri tej priložnosti opomnil, da katoliška cerkev take zakone le tedaj pripušča, če se otroci droverskih starišev vzgajajo v katoliškem duhu. Vlada je bila že zadovoljna s tem pogojem, a brz so se oglasili Gladstonci ter jo pregovorili in zavrnilo od njenega namena. Vlada je dala kardinalu Manningu prednost pred vsemi angleškimi škofi, kar protestante neizrečeno jezi.

Argentinijska. Iz te ameriške republike se poroča listom: Celman je odložil predsedništvo. Z velikim veseljem je pozdravilo ljudstvo Pelegrinija, novega predsednika imenovani republiki. Novi predsednik je odstranil zasedanje. Splošen položaj te države je miren.

Izvirni dopisi.

Iz Doba, dné 7. avgusta. Preteklo je že blizu 8 mesecev, kar sem Vam poročal, da je umrl preljubi gospod župnik Leopold Albrecht in da je postala fara naša osiromašena. Danes pa Vam z radostjo sporočam, da ima zopet naša fara očeta in pastirja v osebi častitega gosp. Janeza Gerčarja. V torek, dné 29. julija se je okrog štirih popoldne pripeljal težko pričakovani gospod župnik, spremljan od svojega tovariša č. g. Antona Kukeljna. Že od daleč ga je pozdravljala mogočni strel in ob meji fare so ga čakali vsi štirje župani s svojimi odborniki, hoteč precej tukaj novemu duhovnemu pastirju izraziti udanost in ljubezen. Ko pride častiti gosp. župnik do njih, spoštljivo ga nagovorita in pozdravita dobski gosp. župan in pa gosp. predsednik krajnega šolskega sveta, in na to se pelje naprej skozi Vir proti Dobu, za njim pa na 13 vozeh lepo število udanih faranov. Vir in Dob sta bila z za-

veke vstraja samo tista resnica, ki iz vekov govori k nam, v narodnih pesmih slóve to kakor odmev te večne, krasne godbe višjih sfér, nebeske glasbe, in radi tega samo narodna pesem obseza oni tajnopolni čar, kojega ne more i najnadarjenejši skladatelj vdihniti svoji skladbi. Umeteljna skladba more biti jako lepa, krasna, da, navdušljiva, toda to je povsem naslikani ogenj, to je naslikana roža, koja prija očesu, a ne vónja; narodna pesem je pa prirojena roža, koja ne prija samo očesu, temveč razširja ljubko vónjavo.

Da našega milega jezika, našega sladkega govora ni popolnoma posmodila koprija tujega jezika v bridkih dóbah našega naroda, za vse to moramo zahvaliti za knjigami i — narodno pesem! Od pamtveka veselili so se Slovenci mičnega petja in radi prisluševali milim glasovom tudi v tožnih dnevih svoje narodne bēde. To veselje do petja je pa ohranil povsod slovenski narod do današnjega dné. Kranjec in slovenski štajerec, Korošec in Primorec, zapeli so vselej v slasti in stiski iz te duše in tega srca; v Bogu in narodni pesmi iskal in našel je vsak krepilo, našel je tolažbo, in ondi jo moramo iskati tudi mi po vzgledu prednikov naših!

Vežbajte se temeljito naših krasnih narodnih pesmij; zapojte jih ljudstvu, ljud jih bode prepeval za vami, rad jih bode pel, in z mnogo večjo ljubeznijo bode naklonjen maternemu jeziku in rodni zemlji.

Pokažite mu, kako mile, krasne in zvonke so te pesni, s tem bodete pa tudi osvedočili, da niste samo pravi rodoljubi, temveč i pravi dobrotniki slovenskega ljudstva

„Slovenskemu pevskega društvu“, koje jutri združi mnogo lepih in navdušenih pevskih močij v dičnem mestu ob deroči Dravi iz vseh slovenskih pokrajin, bode naj pa vsak rodoljub prijatelj in podpornik, komur so dragi mili glasovi slovenskih pesnij, kdor ljubi svoj narod, kateremu v blagor se vrši vse delo tega marljivega društva.

Slovenski pevci, zbrani jutri v zeleni Stirski, naj i nadalje s skupnim petjem, vsakemu občutnemu srcu povsem priljubljenim sredstvom, gladijo pot do izobrazbe, po kojem se pomiče narod naš, da se uresniči besede pesnikove:

Dóni pesem, brate druži,
Domovini vsak naj služi,
Kógar tvoja moč budi
Oj, slovanska pesem ti!

A. S.

stavami bogato okrašena, na osmih krajih so bili postavljeni krasni slavoloki s prav primernimi napismi. Pri slavoloku poleg farovža čakala je v dveh dolgih vrstah šolska mladina z gospodom nadučiteljem in gospodičino učiteljico, in tu pozdravi v vezani besedi ena pridnejših učenk č. gosp. župnika in mu izroči lep šopek. Gospod župnik ji prav nežno-presrečno odgovori ter s prijazno besedo spodbuja vse otroke k pokorščini in pridnosti. V sredi med šolarji, spremljan od štirih gospodov duhovnikov, gré zdaj gospod župnik proti cerkvi, prav kakor oče med svojimi otroci. Pri cerkvenih vratih ga zopet nagovori belo oblečena deklica ter mu na blazini podá cerkveni in farovski ključ, kar je gospoda vidno ganilo. Cerkev je bila vsa polna, ko stopi v njo njen novi gospodar in blagoslovi z Najsvetejšim svojo čedo.

Ves sprejem je bil v resnici presrečen in ljubeznjiv; č. g. župnik sam je bil presenečen, nepričakovaje tolike goreče udanosti. Dobljeni pa so s tem očitno pokazali, da spoštujejo svoje duhovnike, da čislajo in ljubijo slehernega, katerega jim božja previdnost po višjem pastirju pošlje za duhovnega očeta; pokazali so, da so presrečno udani duhovniškemu stanu, da so in ostanejo vedno verni Slovenci.

V nedeljo, dné 3. avgusta smo pa praznovali slovesno vmeščenje novega gospoda župnika. To je bil zopet nov, vesel praznik za nas. Že v soboto proti večeru se je pripeljal premilostni gosp. stolni prošt dr. Leonard Klofutar. Šest pevcev pod vodstvom gosp. nadučitelja je zvečer zapelo novemu gospodu župniku in premilostivemu gospodu proštu prav lepo podoknico. Kakor običajno, smo v sprevodu spremili v nedeljo ob 10. uri preč. gospoda župnika v cerkev, kjer je po odpetem „Veni sancte Spiritus“ stopil na leco veleučeni milostni gospod prošt in je v izborni dovršenem govoru predstavil dobskim faranom novega duhovnega pastirja ter s poljudno besedo prav razumljivo in ob enem presrečno ganljivo pojasnoval tesno zvezo, ki je med Jezusom in njegovo cerkvijo, katera naj bo podoba in vzgled zveze med župnikom in faro. Vzlasti milo nam je bilo pri srcu, ko se je visokočastiti in milostni gospod govornik obrnil pri sklepu do farnega patrona sv. Martina, proseč ga, da podpira in varuje gospoda župnika in farane. Radost, ki se je pokazala že v torek ob prihodu čast. gosp. župnika, navdajala je vso družbo tudi med obedom. In kako bi bilo tudi drugače? Vsaj je novi gosp. župnik s svojo milo prijaznostjo precej prvi dan pridobil ljubezen in udanost svojih faranov in slehernega srce le ponavlja besede, zapisane na enem slavoloku:

Zakličemo Vam srčno udani:

Pri nas Vas dolgo Bog ohrani!

Dnevne novice.

(Pevska slavnost v Mariboru) Posebni vlak iz Ljubljane odpelje se v Maribor jutri zjutraj ob polu 6. uri in pride v Maribor ob 10. uri. — Ker je mestni zastop mariborski prepovedal vhod v mesto z razvitimi zastavami, vložilo je „Slovensko pevsko društvo“ priziv, toda namestništvo v Gradcu ga je odbilo.

(Iz Maribora) se nam piše: Veliki koncert, ki ga priredi „Slovensko pevsko društvo“ ptujsko prihodnjo nedeljo (10. avgusta) v Mariboru, je za nas odločilnega pomena. Ne pevsko društvo, slovenski narod nastopa, da dokaže, kaj more in ne more na obodu svojih tleh v dnevih, ko se vzbujajo. V izvršitev te naloge zbralo je pevsko društvo osem prekrasnih in težkih pesnij, zedinilo pevske zборе slovensko-štajarske, katere je obiskaje posamezne izuril tudi v enotnosti g. J. Jurkovič, nadučitelj iz Šmarja. Pri vsem tem nam je poklonilo sodelavno prijaznost 60 glasov iz Ljubljane, kojih lepote in spretnosti se kaj veselimo. Akoravno odbor slovesnosti dela in skrbi, da bo došlim gostom v Mariboru dobro, ne more zagotoviti, ali bo z rekurzom do ministerstva dosegel dovoljenje za njih slovesni vhod. Pri koncertu se bo ta odbor odlikoval po prilepljenih znamenjih, da ustreže želji navzočih. Marsikateri obitelji, strokovnjaki in drugi v Mariboru pričakujejo radovedni nedelje večer; po pravici! Blizo 200 pevcev spretnih — toliko se jih nadajamo — ne slišiš vedno peti. Narodnjaki, storite svojo dolžnost in pridite! Če kje, tu bodete častili, ljubili, tu spoznali svoj narod. — Ob 12. uri občni zbor v čitalnici: po pozdravu predsednikovem poročilo tajnika in

(Dalje v prilogi.)

blagajnika, volitev novih upravnikov, nasveti. Ob 1. uri skupni obed mej sviranjem godbe (40 izurjenih godev) v vrtu gostilne „Gambriushalle“, je prostora za 1400 ljudi; ob 5. uri tamkaj velikanski koncert po 16 točk obsegajočem programu. Vstopnina: a) za neude 1 gld., za obitelji 3 gld., b) za ude 50 kr., c) za kmečke ljudi in dijake 30 kr.; pevci so prosti. Po oficijalnem nastopijo razni zbori; prosta zabava.

(Cesarsko darilo.) Ruski car je poslal nadvojvodinji Mariji Valeriji povodom njene poroke dragocen lesišči kožuh v vrednosti 60.000 frankov.

(Strela) je v četrtek zjutraj ob 5. uri udarila v Žabnici v Bajzeljnov hlev in pobila vso živino: tri krave, dva vola in jednega konja. Pomilovanja vreden gospodar! — Škoda, katero je strela naredila isti dan posestniku Jerancu v Jablanici pri Litiji, znaša do 1200 gld.

(Nesreča.) Gosp. Martin Travnar, sodnijski pristav, zlomil si je nogo v četrtek v Šmariji na komisiji, ko je skočil z voza.

(Podpornega društva za velikošolce na Dunaji) blagajnik g. J. Pukl, odpotoval je te dni na jug ter se vrne še-le do 1. oktobra t. l. na Dunaj. Zato naj se blagovolé vsa pisma, doneski itd. pošiljati društvu predsedniku gosp. Ivanu Navratilu, predstojniku pomožnih uradov pri c. kr. najvišjem sodišču na Dunaji (stanovanje VIII. Schmidtgasse 8 Wien).

(Duhovniške premembe v ljubljanski škofiji.) Premeščena sta č. gg. kapelana: Ignacij Zupanec z Bleda v Trnovo v Ljubljani in Fr. Lakmaier iz Hrenovic v Naklo. Nameščena sta gg. novomašnika: Edvard Kosobud v Bledu in I. Soukup v Hrenovicah.

(V Šmartinem) pri Litiji je bila v četrtek volitev župana. Izvoljen je zopet priljubljeni hišni posestnik in gostilničar g. Ignacij Zoré.

(„Matica Slovenska“) razgláša nastopni stalni program „Slovenske Besede“, ki je po prejšnjem nekaj prenarejen: Matice Slovenske odbor je sklenil izdajati znanstven list „Slovenska Beseda“, kateremu naj bi bil glavni namen pospeševati razvoj našega knjižnega jezika ter določiti in utrditi jednotne pravilne oblike v govoru in pismu. V ta namen se je imenovan odbor obrnil do nekaterih slovenskih jezikoslovcev ter skupno z njimi določil bodočemu listu stalni program. Po tem programu se bodo razpravljala v „Slovenski Besedi“ vsa vprašanja, tičočá se slovenske slovnice, katera še niso dognana ali še ne dosti razjasnena; pri tem se določi, koliko se je ozirati na etimologijo, koliko na zgovinski razvoj in koliko na fonetiko sedanjega živega jezika. List bode odmenjen slovenskemu jezikoslovju sploh, a najbolj se bode oziral na pravorečnost in jednotno pravilno pisavo. Vse dognane stvari se bodo zbirale, in na podlagi teh beležkov se bode mogla izdati slovenska pravopisna knjižica. „Slovenska beseda“ bode nadalje pospeševala pravilni razvoj slovenskega besedja v slovarkem oziru in si torej prizadevala pripomoči v to, da se natančno določijo pomeni besedam, kjer se kaže razlika v rabi, da se strokovno nazivoslovje (terminologija) razvije po svojstvu in pravilih slovenskega jezika in da se jezik obogati iz nikakor še ne povse razkritih zakladov narodnega govora; v ta namen bode list tudi prinašal iz raznih krajev zbirke takih besed, ki so ali sploh manj znane, ali imajo v različnih krajih različen pomen. Najpripravnejši bodo v obče kratki spisi, ki se bodo držali omenjenih mej; sprejemale se bodo pa tudi kritike vseh slovenskih knjig z ozirom na njih jezik. Vse to se bode zgolj stvarno razpravljalo; mirni in stvarni polemiki, katera uči polagoma spoznati resnico, bode „Slovenska Beseda“ na razpolaganje a izključeno iz nje bode vse strastno in osebno napadanje in pikanje, za kar jamči uredništvo, kateremu je gledé tega pridržana pravica, da popravi in zavže vse, kar bi se ne ujemalo s tem načelom. Časopisa pride vsako leto na svetlo blizu dvanajst pól v nedoločenih obrokih, približno jedna pola vsak mesec. List prične izhajati, kadar se nabere dokaj gradiva. To podjetje je pa le tedaj mogoče izvesti, ako se pridobi dovolj sotrudnikov, ki bi list podpirali z rednimi spisi. Odbor Matice Slovenske torej vabi vse slovenske razumnike na skupno delovanje ter jih uljudno prosi, naj z znanstvenimi razpravami, z mirno kritiko, pa tudi s kratkimi nasveti podpirajo to za razvoj slovenske knjižnosti prekristno podjetje, da v resnici doseže

svoj namen. Dopise bode sprejemal od 10. septembra t. l. dalje urednik bodočemu listu, gimn. prof. A. Bartel v Ljubljani.

(Program konjske dirke v trab 1890 l.) prirejene od konjarskega odseka c. kr. kmetijske družbe kranjske v Šent Jerneji na Dolenjskem dné 13ega septembra t. l. Dirka bode dné 13. septembra (na dan premovanja konj) popoldné točno ob 2. uri v Šent Jerneji, in sicer na državni cesti mej Šent Jernejem in mej križem, ki stoji jeden kilometer daleč proti Kostanjevici. I. Dirka treh in štiriletnih kranjskih žrebcev in kobil. Daljava 1000 metrov. Prvo darilo se bode izplačalo le tedaj, ako pride konj vsaj v treh minutah na cilj. Ako se pa oglasi samo jeden tekmovalac, dobi prvo darilo le tedaj, ako pride v dveh in pol minutah na cilj. Prvo darilo 100 gld. Drugo darilo 40 gld. Tretje darilo 20 gld. II. Dirka starejših kranjskih žrebcev in kobil. Daljava 2000 metrov. Prvo darilo se bode izplačalo le tedaj, ako pride konj vsaj v šestih minutah na cilj. Ako se pa oglasi samo jeden tekmovalac, dobi prvo darilo le tedaj, ako pride v petih minutah na cilj. Prvo darilo 50 gld. Drugo darilo 25 gld. Tretje darilo 10 gld. III. Dirka za konje brez razločka starosti in spola, tudi za valahe, ki so najmanj jedno leto lastnina kranjskega posestnika. Daljava 2000 metrov. Prvo darilo bode se izplačalo le tedaj, ako pride konj vsaj v šestih minutah na cilj. Ako se pa oglasi samo jeden tekmovalac, dobi prvo darilo le tedaj, ako pride v petih minutah na cilj. Prvo darilo 40 gld. Drugo darilo 20 gld. Tretje darilo 10 gld. — Vdeležitev pri dirki je zglasti pismeno ali pa na dan dirke tudi ustno, najpozneje do 12. ure opoldne občinskemu uradu v St. Jarneju. Za vdeležitev v III. oddelku plačati je pri zglastitvi 1 gl. kot vstopnina. Pri dirki veljavne določbe: 1. Razsojevalci so odborniki podpisanega odseka in za to odbrani veščaki. 2. O vseh prepirih razsojujejo z večino glasov razsojevalci. 3. K I. in II. dirki so pripuščeni na Kranjskem rojeni konji od tretjega leta naprej. To je dokazati z listkom, katerega je dobila konjeva mati pri oplemenitvi. K III. dirki so pripuščeni le tisti konji, ki so najmanj eno leto — od dneva dirke nazaj šteto — nepretrgano v lasti kranjskega posestnika. To je dokazati z županskim potrdilom. 4. Kdor se ni zglastil o pravem času, ne smé priti s svojim konjem na dirjalsče. 5. Ako se zglastijo k vsaki dirki manj nego trije tekmovalci, onda veljajo gorenji predpisi in pa določila podpisanega odseka. 6. Za konje, ki so nad 9 let stari, ni treba povedati starosti. 7. Dovoljeno je kaki navzoči osebi precej dokazati, da kak konj nima pravice po gorenjih določilih dirjati v kateri dirki. 8. Voz je vsakeršen dovoljen in za l. 1890 tudi bič (gajžla). 9. Tekmovalci morajo biti na dirjalsči, to je na cesti pri križi proti Kostanjevici pol ure pred začetkom dirke. Tu je vznike naznaniti, in tu se pregledajo konji. Kdor pride prepozno, ne smé tekmovali. 10. Razvrstitev dirjalcev določi žreb. 11. Vsak tekmovalac dirja sam za-se, in za vsakega posebej se določi, koliko časa je dirjal. 12. Dovoljeno je vzniku, da mu kdo pomaga pred dirko držati konja, in sicer pri glavi. 13. Tekmovalci, ki vsem določilom odsekovim nočejo ustreči, izključijo se od dirke. 14. Konja, ki med vožnjo prične iti v galop, pognati je precej v trab. Ako konj prestopi prostor med dvema zastavama (25 met.) v galop, ali če dojde v galopu na konec, zgubi pravico do darila. Z vsakim tekmovalcem se pelje član odbora kot priča. 15. Ugovore zaradi nepravilne vožnje je precej naznaniti razsojevalnemu odboru.

(Bosansko-ercegovska batalijona preko Ljubljane — na Dunaj.) Kakor smo že poročali, vdeležila se bodeta na cesarjevo povelje letošnjih vojaških vaj tudi dva batalijona bosansko-ercegovske domače vojske, in sicer prvi in četrti bosansko-ercegovski pehotni batalijon iz Sarajeva, oziroma iz Mostara. Oba batalijona se ne popeljeta naravnost na Dunaj, temveč odrineta peš do Neuma ob morji, ondí se ukreata na najeti parobrod; dné 13. avgusta dospeta v Trst, 14. v Ljubljano in 16. na Dunaj, kjer ostaneta do 24. t. m. V dan cesarjevega rojstva — 18. avgusta — se bodeta vdeležila cesarske parade na Schmelzu in bode vsak batalijon jednokrat stal na straži pred cesarskim dvorcem. Na to odrineta dné 25. t. m. k vojaškim vajam v Lambach, kjer bode združena 3. pehotna divizija in se bodo vršile vaje do 2. dné septembra. Dné 3. sep-

tembra odrinejo naši Bošnjaki preko Ljubljane in Trsta zopet v svojo južno domovino. Kdor se spominja razprav v ogerski delegaciji, v kateri je grof Apponyi govoril zoper to, da bi tuja vojska brez posebnega zborničnega privoljenja šla po ogerskem ozemlju, temu se to potovanje po ovinkih pač ne bode zdelo čudno.

(Glasovir in — gostači.) Pred nekoliko dnevi razsodilo je sodišče v Monakovem zanimiv slučaj. V neki hiši bivala je rodbina, katere člani so neusmiljeno mučili glasovir od jutra do večera. Drugi gostači potožijo gospodarju to nepristojnost in mu rekó, da se bodo izselili, ako jim ne napravi miru. Ko pa le napominana rodbina ni poslušala gospodarjevega opomina in je dalje razbijala na glasovir, odpove ji gospodar stanovanje. Ker se pa gostač še zmenil ni za gospodarjeve besede, moral je slednji tožiti. Sodišče je priznalo razloge odpovedi, in rodbina z glasovirjem se je morala preseliti v občno radost vseh drugih gosiačev.

(Nemščino hoté imeti za jednakopravno s — francoščino in angleščino.) Da nemščina ni, kakor pravijo, svetovni jezik, to je faktum, o kojem ni dvojiti, da-si nemški šovinisti neprestano hoté dokazati nasprotno. Najbolje to še pojasnjuje istina, da je bila na mednarodnih shodih, ki so se vršili v Berlinu, občevalni jezik francoščina in tudi angleščina, a ne — nemščina. In nemški udeležniki na teh shodih so govorili svetovni jezik francoski; osrednji zapisnik mednarodnega shoda v varstvo delavcev, sklicanega po nemškem cesarju, je itak spisan francoski. Na nekaterih dvorih nemških dinastij je še dandanašnji francoščina občevalni jezik. Nemci v svoji domišljavosti gledé na svojo kulturo zavistno pogledujejo na národno čisljanje francoskega jezika in se trudijo, da pridobé jednako stališče tudi v svoji nemščini. S tem pa sami dokazujejo, da je neumestno in neutemeljeno tisto ponašanje, koje poudarjajo nemški listi, češ, da je nemščina svetovni jezik, in s tem hoté dokazati nadvlado nemškega naroda. V Manšestru vršil se je baš četrti mednarodni shod za plovbo po rekah, in tu se je pripetil zanimiv dogodek, ki je za mednarodno veljavo nemščine zelo pomenljiv. Na vsoporedu shoda stalo je izrečno, da sta občevalni jezik angleščina in francoščina. Nemščini so obljubili samo to, da bode poročilo o tem shodu objavljeno tudi v nemščini. Nemci so pa pred zborovanjem slavno objavili, da smatrajo za častno vprašanje: nemščina bodi jednakopravna s francoščino in angleščino. Večina se je sprva uprla tej zahtevi; ko pa Nemci le trdijo, da je nemščina materni jezik polovici prisotnih, in da so tudi Holandci, Švedi, Norvežani, Danci in Rusi veščí nemščini, ugodilo se je Nemcem. V prihodnji seji so se sicer posluževali nemščine, toda pokazalo se je, da treba nemščino tolmačiti po angleški ali francoski, da bi vsi prisotni razumeli obravnave. To je bil konec prvega poskusa Nemcev za povišanje nemščine do mednarodnega jezika. Mnogi listi so s tem zadovoljni, dasi javnosti že davno trobijo kot gotov faktum, da je nemščina svetovni jezik, kojega se poslužujejo vsi omikani narodi.

(100.000 gld.) more se dobiti z dvema srečkama dunajske razstave. 50.000 gld. znaša glavni dobiček pri vsakem žrebanju. Srečke so po 1 gld. in veljajo za obojno žrebanje. Prvo žrebanje je prihodnji četrtek, dné 14. avgusta.

Raznoterosti.

— Koliko stane vsako leto avstrijski vojak, razvidno je iz budgetnega podatka vojnega ministra. Troški za pešca znašajo na leto 136, za konjika 140, za jahalnega konja 160, za vprežnega 185 gld., ne vštévši vrednost posameznih kónj.

— Prekmorski telefon. Svetovni mesti London in Pariz bodeta imeli v kratkem telefon, ki ji bode vezal preko morja. Žice bodo napeljene pod morjem in bodo izdelane od medenine, ker se je pokazalo, da se tacihi slana morska voda najmanj prime. Ta, promet vsekako jako pospešujoča naprava bode stala 11.000 funtov šterlingov.

— Kolera v Meki. Kakor se brzojavlja iz Kaira, razsaja kolera v Meki od dné do dné bolj. V soboto je umorila ta neizprosna črna žena do 300 ljudi. Turška vlada je poslala vojake v El Tor, da bodo zabranjali romarjem nadaljno pot proti Meki. Naša vlada je storila neki potrebne korake, da ne zanesejo bosanski Turčini iz Meke strašne bolezni.

— Trtna uš. Ta nesreča se je prikazala tudi ob reki Renu na Nemškem. Kakor so preiskave pokazale, razširjena je že po mnogih vinogradih. Ljudje so neki v velikih skrbéh, in sicer tembolj, ker je sedanje vreme jako ugodno za razširjenje te kvarljivke.

— Vrnitev v Evropo. Neki ameriški list piše iz Pittsburga: Včera je prišlo semkaj 150 Madjarov, ki bi se radi čez Novi Jork vrnili na Ogersko. Sinovi ogerskih planjav bivajo tukaj nekateri že po tri leta, goljufani v svojih nádejah o obljubljeni deželi Ameriki. Zdaj spoznavajo laž jezičnih agentov, ki so z najlepšimi barvami slikali ameriško življenje, obetali jim in zagotavljali brezmejno srečo, katera jih čaka v Ameriki. Tako so govorili ti sleparji, da je bilo za njih žep dobro, vse drugo jim je bila deveta briga. Srečni bi bili, da bi že stopili na domača tla, kjer bodo lepše in bolje živeli, a pri tem manj trpeli, kakor v toliko hvaljeni in slavljeni obljubljeni deželi Ameriki.

— Strašna nesreča se je pripetila preteklo soboto na Francoskem. V neki tamošnji župniji je bil, kakor po navadi vsake počitnice tudi letos mlad bogoslovec pri svojem strijcu, dekanu, na počitnicah. Omenjenega dne se je šel bogoslovec v družbi z gospodom dekanom in nekim 22letnim mladeničem v reko Seine kopat. Kar začne klicati na pomoč, kajti silno valovje ga je pograbilo ter neslo vedno dalje od obrežja. Na njegovo kričanje prihitita dekan in 22letni mladenič na obrežje, in mladenič skoči takoj v valovje, da bi rešil prijatelja iz smrtne nevarnosti; toda njegov trud je bil zaman in konečno — odneslo je valovje še njega. Zdaj skoči še dekan za nesrečnikom v reko, da bi ju rešil, toda zaman. Kmalu so našli vsi trije smrt v močnem valovju.

Telegrami.

Dunaj, 8. avgusta. Uradno se poroča, da so vsled železniške nesreče pri Plznu 4 mrtvi, 10 težko, 32 lahko ranjenih.

Dunaj, 9. avgusta. Dopoldné ob polu devetih je umrl Bauernfeld.

Praga, 8. avgusta. Po deželi je nevihta naredila mnogo škode. Zrušili so se mostovi in hiše. Moldava je zelo narasla.

Plzen, 9. avgusta. Vsled nesreče na železnici pri Blovici je preiskava pri državnem

pravdnistvu plznskem in okrajnem sodišči bloviškem.

Lvov, 8. avgusta. Staromiaso je pogorelo; 300 družin je brez strehe.

Carjigrad, 8. avgusta. Predvčeraj je 126 oseb umrlo za kolero.

Kairo, 9. avgusta. V Dzedahu umrje vsak dan več 100 ljudij za kolero.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	barometra v mm	termometra po Celziju			
7. u. zjut.	732.9	15.1	brezv.	oblačno	0.1
8. u. pop.	732.9	23.2	sl. svzh.	"	dež
9. u. zveč.	733.3	19.2	"	"	"

Srednja temperatura 19.2°, za 0.2° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

9. avgusta.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	88	gl.	30	kr.
Srebrna " 5 1/2 " 100 " " 16%	89	"	60	"
5% avstr. zlata renta, davka prosta	108	"	90	"
Papirna renta, davka prosta	101	"	25	"
Akcije avstr.-ogerske banke	980	"	—	"
Kreditne akcije	307	"	60	"
London	115	"	90	"
Srebro	—	"	—	"
Francoski napoleonid.	9	"	20	"
Cesarski cekini	5	"	50	"
Nemške marke	56	"	60	"

Tržne cene v Ljubljani

dne 9. avgusta.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, hktl.	6	1	Špeh povojen, kgr.	—	70
Rež, "	4	6	Surovo maslo, "	—	80
Ječmen, "	4	58	Jajce, jedno	—	2
Oves, "	3	25	Mleko, liter	—	8
Ajda, "	4	87	Goveje meso, kgr.	—	59
Proso, "	4	55	Telečje "	—	64
Koruza, "	5	4	Svinjsko "	—	66
Krompir, "	2	15	Koštrunovo "	—	36
Leča, "	10	—	Pišanec "	—	45
Grah, "	9	—	Golob "	—	15
Fižol, "	9	—	Seno, 100 kgr.	—	1 45
Maslo, kgr.	—	90	Slama, "	—	1 45
Mast, "	—	70	Drva trda, 4 mtr.	—	6 40
Špeh svež, "	—	66	" mehka, "	—	4 40

Umrli so:

6. avgusta. Franc Boch, paznikov sin, 20 mesecev, Streliške ulice 11, Hydrocephalus.

V bolnišnici:

6. avgusta. Gašper Jerman, delavec, 37 let, alkoholismus acut.

Carbolineum.

Ker pride med trgovino mnogo sredstev, ki nimajo s pravim carbolineumom nič drugega skupnega, nego ime, ne bode škodovalo, ako preiščemo, katere lastnosti more imeti pravi, delujoči carbolineum. To ime znači neko posebno olje, ki stori les 3—4krat vstrajnejši ter ga varuje gliv, gnjilobe in črvojedine. Da pa se to doseže, imeti mora carbolineum naslednje lastnosti: 1. kolikor mogoče veliko specifično težo, da se s svojo lastno težo globoko v les vglubi; 2. mora biti dovolj opolzel, da ga ne more dež sprati; 3. mora uničevati lesno beljakovino in kali gliv končavati. — Vseh teh lastnosti pa nimajo druga takomenovana karbolna sredstva, ker imajo premajhno specifično težo, zato se sviri pred njimi.

Posebno izvrstno sredstvo **Barthlov izvirni carbolineum** je mastno težko olje, specifična teža 1.14, ki se namaže na les kakor firnež, daje lesu 3—4krat večjo vstrajnost in ni strupen in ogenj se ga rad ne prime. Dotični predmeti se namažejo po letu z mrzlim, po zim z gorkim carbolineumom; za prevlak je dober vsak čopič. Ako se imenovanemu olju primešajo prstene barve, se podeli ob enem lesu različno vnanjost. Ako se v vročih poletnih dneh rabi po hlevih, močno razkužuje in zabrani pri živini nalezljive bolezni. Železo zabrani pred rjo in tako namazanega lesa ne glojejo živali. Istotako deluje proti mokrotnim stenam. Vrh tega je jako cenen in izdaten, ker se z 1 kilogr. namaže lahko 5—6 kvadratnih metrov. Svojim p. n. bralcem priporočamo, da poskušajo to sredstvo. (1)

Naznanilo in priporočilo.

Podpisani naznanja p. n. svojim naročnikom, da se je preselil iz Kolodvorskih ulic št. 10

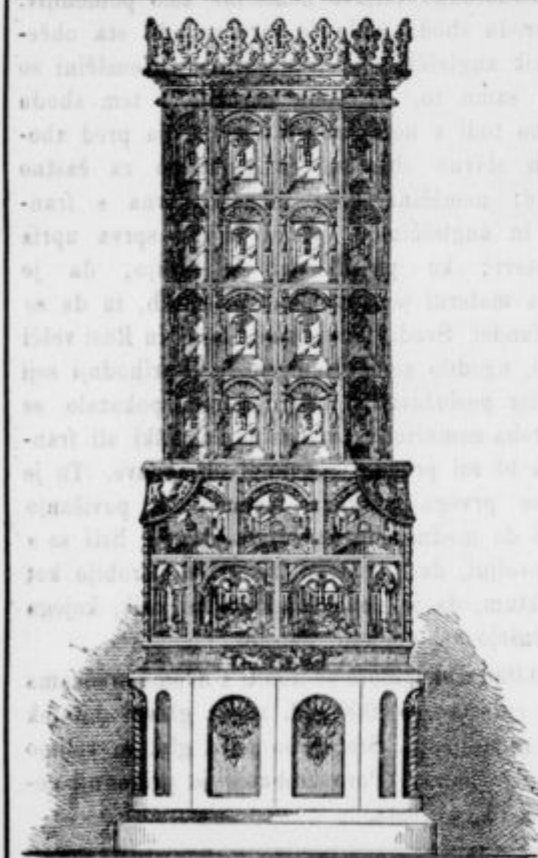
na sv. Petra predmestje št. 4,

in se priporoča za obilne naročbe po najnižji ceni gospodom, gospem in gg. dohovnikom.

Odličnim spoštovanjem

(3—1)

August Maté, čevljar.

Fran Jevnikar

Ljubljana

Tržaška cesta šte. 29

priporoča pečast, duhovščini in slavnemu občinstvu

lepo, ukusno in solidno izdelane salonske in navadne lončene, belo, rujav, zeleno in slonokoščeno osteklene, ognju protivne

peči

v najraznovrstnejših oblikah, kakor tudi vse v to stroko spadajoče izdelke po najnižjih cenah.

Ceniltnike pošiljam na željo franco.

Zastopništvo

pri (40-19)

Vidic & Comp.

Slonove ulice.

Gradeč: Lekarna Vendelina pl. Trnkóczy-ja, deželna lekarna, Sackstrasse.

Dunaj: Lekarna Viktorja pl. Trnkóczy-ja, „pri sv. Frančišku“, (ob jednom kemična tovarna), V., Hundsturmstrasse 113. (1)

Dunaj: Lekarna Julija pl. Trnkóczy-ja, „pri zlatem levu“, VIII., Josefstadtstrasse 30.

Dunaj: Lekarna dr. Ottona pl. Trnkóczy-ja, „pri Radetskiju“, III., Radetzkyplatz 17.

Zunanja naročila se s prvo pošto izvršujejo.

Nepresegljivo za zobe

I. salicilna ustna voda

aromatična, upliva okrepčevaljoče, zabranjuje gnjilobo zob ter odstranjuje iz ust neprijetni duh. Jedna velika steklenica 50 kr.

II. salicilni zobni prašek

splošno priljubljen, upliva jako okrepčevaljoče ter ohranja zobe svetlo-bele, à 30 kr.

Navedeni sredstvi, o katerih je došlo mnogo zahvalnih pism, ima vedno sveži v zalogi ter vsak dan po pošti pošilja

lekarna

Ubald pl. Trnkóczy

diplomovani posestnik lekarne in kemik, poleg mestne hiše v Ljubljani.

OLJNATE BARVE

v
kositarških pušicah po pol in jeden kilo
priporoča najceneje

ADOLF HAUPTMANN,

tovarna oljnatih barv, laka in firneža

(67)

semeniško poslopje 6 LJUBLJANA semeniško poslopje 6.

Leopold Tratnik
izdelovatelj
cerkvene posode itd.
Ljubljana
sv. Petra cesta
št. 27.

Priporoča svoje izdelke prečastiti duhovščini in p. n. cerkvenim predstojnikom po najnižji ceni v najnovejših in lepih oblikah. (12)

Na željo pošilja načrte in ilustrovane cenike.
Staro orodje in posode jemlje v popravo.

Najcenejši, najboljši, preskušen, rujavi lesni pomaz
BARTEL-ov izvorni carbolineum

varuje trajno (16-9)
pomazane plošče, kolarnice, skladišča, vozove, go-
spodarsko orodje, tla itd. pred gnjilobo, glivami,
oštorenjem in žuželkami. V hlevih razkužuje.

1 kgr. zadostja za 6 kvadratnih metrov. Pregled brezplačno. Kakovost
neprekošeno zagotovljena. 5 kgr. 1.50 gld., 100 kgr. 16 gld.
z Dunaja.

Najcenejša karbolna kislina, karbolno apno, kolomaz.

Mihael Barthel in drugovi,
kemijaska tovarna v Ratisboni in na Dunaji, X. okraj,
Keplergasse Nr. 20.
(Ustanovljena 1781.)

Zaloga imata brata Eberl v Ljubljani.

J. DIMIC,
puškar,

Kolodvorske ulice 4, **Ljubljana.**

pri poroča vsakovrstne puške, samo-
krese (revolverje), vsakovrstno lovsko
opravo in strelivo po najnižji ceni.

Vaprejena vsa v to stroko vteevajoča se naročila
iz izvršuje popravila trpežno in zanesljivo. (4-1)

Ta tovarna izdeluje po prav nizki
ceni

cerkvene orglje in harmonije

Glasovi so silno lepi in sestava jako
močna. Vplačevalni pogoji so ugodni.
Ceniki orgelj in harmonije pošiljajo
se zastonj.

V kratki dobi 16 let narejenih je
bilo blizu 300 novih orgelj, med temi
bilo je več velikih kar je najboljši dokaz
o izvrstni zmožnosti in reelnosti te
trdke. (24-15)

Žrebanje že v četrtek!

**Srečke dunajske
razstave**

2 glavna
dobitka **50.000** gld.
vsak vrednosti.

*Srečka je veljavna
za obojno žrebanje.*

*Drugo žrebanje
15. oktobra.*

Srečke po 1 gld. dobé se pri (20-17)
C.C. Mayer-ju v Ljubljani.

Kovertes firmo
priporoča
Katoliška Tiskarna
po nizkej ceni.

Zobolek, prašek in pasta za zobe

preč. oo. Benediktincev
opatiije Soulae (Gironde).

Dom MAGUELONNE, prior.

Največje odlikovanje: dve zlati svetinji: Bru-
selj 1880, London 1884.

Iznajdeno leta 1373 po priporji Pierre Boursaud.

Vsakdanja raba zoboleka oo.
Benediktincev (po nekoliko kapljic
na vodi) ozdravi in zabrani gnji-
lobo zob, jih obeli in utrjuje;
okrepčuje in popolno ozdravi
čeljusti.

Zares močno ustrežemo našim p. n.
citateljem, opozorjuj na to starodavno
ter prekoristno iznajdbo — najboljši
in edini lek proti zobobolu.

Tvrdba **SEGUIN** Bordeaux
(Francija)

Rue Croix de Seguey 106 & 108.

Ustanovljena leta 1807.

Dobiva se v vseh lekarnah in prodajalnicah
dišav. (49)

Andr. Druškovič

trgovina z železnino na mestnem trgu 10,

priporoča po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata, storje
za štokadoranje, samokolnice,
traverze in stare železniške šine
za oboke, znano najboljši kam-
niški Portland- in Roman-ce-
ment, sklejni papir (Dachpappe)
in asfalt za tlak, kakor tudi

lepo in močno narejena

štedilna ognjišča

in njih posamezne dele.

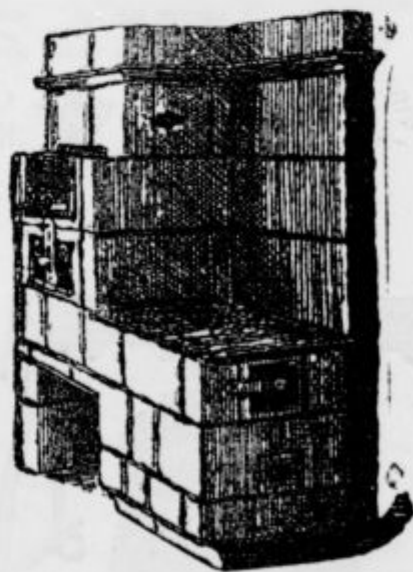
Vodnjake za zabijati v zemljo, s ka-
terimi je mogoče v malih urah in
majhnimi stroški na pravem mestu do
vode priti; ravno tako se tudi dobivajo
vsi deli za izkopane vodnjake, železne
cevi in železolitni gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste
trombe in ventile in železna okova.

Za poljedelstvo:

(33)

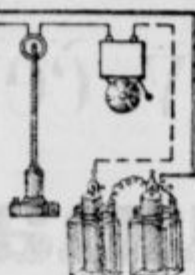
vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno nasajeni plugi in plužna, železne in lesene
brane in zobove zanje, motike, lopate, rezovnice, krampe itd.

Tudi se dobiva zmitrom sveži dorski mavec (Lengensfelder Gyps) za
gnojenje polja.

Hišni telegraf

brez telefona
le gld. 4.50

Posamezni deli
za napeljavo
strelovodov,
hišnih telegrafov
in
telefonov
se vedno na razpolago.
Za dobro, zanesljivo in točno
delo jamči, cena je kar mo-
goče nizka.

Josip Rebek,

(prej Karol Ahčin)

ključarski mojster.

13 Francovo nabrežje Ljubljana Francovo nabrežje 13.

priporoča svojo izbrano zalogo lepo, natančno in trpežno izdelanih

štedilnih ognjišč

okov za okna in vrata; izdeluje tudi

železne ograje

v vsakovrstnih oblikah po poslatih vzorcih ali lastnem načrtu in sploh vsa
ključarska dela po najnižji ceni.

Sprejema naročila iz mesta in z dežele ter je izvršuje točno, poceni in
zanesljivo.

Posebno opozarja na svojo na Kranjskem največjo zalogo

elektrotehničnih proizvodov

katera omogočuje najzanesljivejšo vpeljavo telegrafov in hišnih telefonov v
poljubni dolžnosti. Slednja priporoča se posebej cenjenim gg. trgovcem in tovar-
narjem v varstvo pred tatovi in svrhu hitrega poslovanja.

Prečast. duhovščini, veleposesnikom, tovarnarjem in sploh hišnim posest-
nikom se priporoča za napeljavo

strelovodov,

katera napeljuje na stolpe, dimnike in poslopja po najnovešem zanesljivem
načinu; popravlja tudi že napeljene pohabljenе strelove, katerih
zanesljivost preizkusa z navlašč za to naročenim „elektrometrom“. (20-1)

P. n.

Ker se v kratkem začne uvajati nov mestni vodovod v hiše, usojam
si p. n. hišnim posestnikom v Ljubljani uljudno naznanjati, da sem

koncesijo za to dobil

ter sem si naročil spretnega strokovnjaka.

Zagotavljam svojim p. n. naročnikom na solidneje dela, opozarjam, da na
vsa to zadevo tikačjoča se vprašanja odgovarjam in na zahtevanje predložim pro-
račune stroškov po najnižji ceni.

Priporočujem se v mnogobrojna naročila, znanjam velepospeševanjem

FRANC PILKO,

stavbinski ključarski mojster, Marije Terezije cesta šte. 4
v Ljubljani.

(23)

Štev. 6261.

(3-3)

Naznanilo.

Zaradi glavnega snaženja in potrebnih poprav
uradnih prostorov ostane dež. blagajna kranjska
od 11. do vštetega 16. avg. t. l.
strankinemu prometu zaprta.

Deželni odbor vojvodine Kranjske.

V Ljubljani, dne 4. avgusta 1890.

P. HILZER,

ces. in kralj. dvorni zvonar
v Dunajskem Novem Mestu

priporoča zalogo zvonov za
zvonike, lepo- in soglasne
zvončke vsake velikosti in
vsakovrstnega glasu.

Za določen glas, popolno
in čisto ubranost in blago-
glasje zvonov se jamči, kakor
tudi za lepo umetajno litje
in najboljšo rudnino.

Nadalje priporoča jarme
in druge reči za zvonove iz
kovanega železa in iz lesa
po svojem najboljšem in pri-
znanem sistemu za lahkó zvo-
njenje

Naročeni predmetje izvr-
šujejo se naglo, cenó in z naj-
ugodnejšo plačilno pogodbo.

L. 1838. ustanovljena to-
varna je prodala že 4710 zvo-
nov, ki so tehtali 1.272.800 kg.

Odlike: Zlati križec
za zasluge s krono l. 1887.,
„dve sčeti in za napredok“
dobljeni na dunajski ste-
točni razstavi 1873. l. za
zvonove dunajske obšine
(24-14)

cerkve. Odlika zlate sčeti in na dunajski obrtnijski razstavi 1880. l. in častne
diplome na obrtnijski razstavi 1889. l. v Budapešti (Budweis) itd. itd. Vrh
tega mnogo priznanj za izvršne izdelke.

Lepoglasne zvončkulje s kirinji zvončki za zakristije po 25 gld in višje.

Lepoglasne alta ne zvončkulje od alpeka s kirinji zvončki po 14 gld., s tremi po
11 gld.; od medu (mesinga) s kirinji zvončki po 10 gld., s tremi po 8 gld.

Obrazci in ceniki se pošiljajo brezplačno.

Premija na svetovni razstavi v Londonu 1862, Parizu 1867, Dunaji 1873, Parizu 1878.

Klavirji na obroke za na deželo

salonski krillasti klavir, pianine (52-22)

iz tovarne svetovno znane tvrdke (Gottfried Cramer) — Wilh.
Mayer na Dunaji za 380 gld., 400 gld., 450 gld., 500 gld.,
550 gld., 600 gld., 650 gld., pianine za 350 gld. do 600 gld.
Klavirji drugih tvrdk za 280 do 350 gld.

Izposojilo klavirjev za na deželo pod naj-
ugodnejšimi pogoji.

Prodajalnica in posojilnica klavirjev A. Thierfelder, Dunaj, VII., Burggasse 71.

Trgovina z železnino

Albin C. Ahčin-a

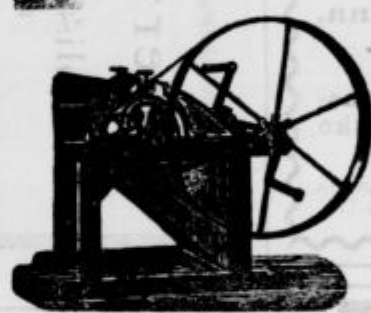
v Ljubljani,

Gledališke ulice št. 8,

ima vedno bogato zalogo stavbinskega orodja,
lopata, krampov, orodja za podzemeljska dela,
okov za vrata in okna, pantov in ključavnic, za-
pahov, žeblicev iz drota, vijakov, železa pleha,
drota, mesinga, bakra kositarja, cinka, naklov,
precepov z vijakom (šraubstokov), ter vrtnih strojev
za ključarje in kovače, kladev, svedrov, obličev,
pil in dletov, tudi dinamita, vžigalnih vrvic in
kapic. (24-22)

Staro železo, mesing, baker, kositar, cink,
svinec kupuje se vedno po najvišjih cenah.

Vsi stroji za kmetijstvo in vinorejo!

Stiskalnice in mlinci za olive,
vinske in sadne stiskalnice,
priprava za odstranjenje peronospere,
mlinci za grozdje in sadje,
avtomatične stiskalnice za zeleno pičo

najnovjša
sredstva
v raznih
velikostih.

Mlatilnice, čistilnice in vitala, stroji za
ropkanje turšice, sejalniki, orala itd. itd.
Sušilne priprave za sadje in sočivje.

Škoporeznice v največji izbiri prodaja izvrstno
izgotovljene in po tovarniških cenah

IG. HELLER, Dunaj, Praterstrasse 78.

Katalogi in vsako pojasnilo na zahtevanje gratis in franco.

Razprodajalec najugodnejši pogoji.

(20-14)

Sposobni zastopniki se iščejo ter dobro plačajo.

Deželna lekarna

Ludovika

v Ljubljani,

pri Mariji Pomagaj

Grečel-na

Mestni trg 11,

priporoča se slavnemu
duhovščini, ter navaja
izkušenih in že z go-
zdravil in specialitet,

občinstvu in prečistiti
nastopno le nekaj svojih
tovim vspehom rabljenih
in steer.

Želodčne kapljice Marije Pomagaj. Te kapljice ozdravijo raznovrstne bolezni
želodca, da celo najtrdovalnejše, zlasti pomanjkanje sili do jedi, tiščanje v že-
lodeci, krč v želodeci, motenje prebavljanja, koliko, zagnetenje vranice in jeter, žoltico
in zlato žilo in sploh vse bolezni, ki izvirajo iz slabega želodca ali pa slabega pre-
bavljanja. — Cena steklenici 30 kr.

Ustna voda dr. Duflosa in Heiderjev zobni prašek ohranjata zobe in
dlesno čisto, zdravo in ozdravita vsakovrstne zobne bolečine. — Cena večjemu fla-
konu 60 kr., škatljica zobnega praška 30 kr.

Univerzalni jedilni prašek je izvrstno sredstvo proti zlati žili, slabemu že-
lodecu, zgagi, pomanjkanju si sti do jedi in zabasanju — Cena škatljici z navodom
za rabo 35 kr.

Cvet za luskine je najracionalnejše sredstvo za odstranjenje sitnih lusk in
na glavi, ki so tolikrat vzrok plešam. — Cena steklenici z navodom rabe 80 kr.

Homeopatična zdravilna kava, izvrstno sredstvo proti boleznim srca in živcev.
— 1 zavitek (1/4 kilo) 25 kr.

Zobna pasta, odontostomna imenovana v porcelanastih škatljicah. Presku-
šena pasta za polituro in ohranjenje zob. — Škatljica 60 kr.

Zobne kapljice po dr. Hagerju, ukroté nakrat tudi najhujšo zobno bolečino.
— Steklenica veja 30 kr.

Zobne kapljice, odontin imenovane — Steklenica veja 10 kr.

Zobne kapljice Litonove proti revmatičnim zobnim bolečinam. — Steklenica
z navodom rabe veja 20 kr.

Razven navedenih zdravilnih sredstev dobijo se v deželni lekarni pri „Ma-
riji Pomagaj“ raznovrstna medicinska mila, lepo dišeče pomade, lasna olja, razni
pristni angleški in francoski parfumi. Pariški prašek za dame (bel in rudič),
poudre de riz, kadilni papir, kadilne svečice, potpourri itd., dr. Bocharovo aro-
matičsko zeljiščno milo in jako fino glicerinsko milo in glicerinsko vijolično milo.
(1 komad 35 kr.)

Spoko-anjem

Ludv. Grečel, lekarnar.

(18)